

**ПРИКЛАД ВИЗНАЧЕННЯ КРАЩОГО ВАРІАНТА БУДІВНИЦТВА
АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ**

При будівництві нової чи реконструкції старої дороги зазвичай пропонується декілька варіантів проектних доріг. У зв'язку з чим виникає необхідність порівняння наявних варіантів за техніко-економічними параметрами. Дані параметри поділяються на три групи: економічні (вартість будівництва чи реконструкції автомобільної дороги, сума приведених дорожніх витрат, сума приведених транспортних витрат, загальна сума приведених витрат); експлуатаційні (коефіцієнт подовження траси, найменший радіус кривих у плані, кількість перехресть та примикання доріг на одному та на різних рівнях та інші характеристики траси); будівельні (об'єм оплачуваних земляних робіт, площу дорожнього покриття, кількість і загальну довжину мостів, путепроводів і труб, тощо).

Самим важливим економічним показником впливаючий на вибір варіанта є сума приведених затрат. Якщо ця сума дуже мало відрізняється у порівняльних варіантах то їх порівнюють в першу чергу за будівельною вартістю і експлуатаційними показниками.

В даній статті наведені формули за допомогою яких можна порівняти варіанти доріг за економічними параметрами та визначити ефективність капітальних вкладень і економічний ефект від будівництва нової дороги.

Будівництво та експлуатація автомобільних доріг передбачають одноразові та поточні витрати. Одноразові витрати це поточні вкладення, які виділяються безпосередньо на будівництво автомобільної дороги і, як правило, інвестуються відразу на весь термін будівництва. Поточні витрати – це собівартість продукції для промислового підприємства, або експлуатаційні витрати на утримання дороги.

Оскільки запропоновані витрати можуть відрізнятися у термінах використання капітальних вкладень, тому передбачається їх порівняння за певний період. Порівняння виконується на підставі коефіцієнта приведення витрат. Цей коефіцієнт застосовується незалежно від того, чи запропонований варіант будівництва (реконструкції) дороги порівнюється з уже існуючою або запроєктованою на майбутнє.

Якщо в результаті будівництва нової автомобільної дороги можливо переключити коротко шляхові перевезення вантажу із залізничної дороги на автомобільну, то від того можна визначити приведений економічний ефект згідно наведених розрахунків. Різниця між собівартістю перевезень короткопробіжних вантажів по автомобільній та залізничній дорозі дає відповідний річний економічний ефект.

Крім запропонованого підходу наводиться приклад порівняння варіантів згідно наведених формул і таблиць.